

چهارشنبه 6 شهریور 1398-26 ذی الحجه 1440-28 آگوست 2019

پایان جنگ دوم ایران و روس با شکست "عباس میرزا" ولیعهد فتحعلی شاه قاجار (1242 ق)

پایان جنگ دوم ایران و روس با شکست "عباس میرزا" ولیعهد فتحعلی شاه قاجار (1242 ق). عهدنامه روم و انگلستان که در پی شکست ایران از روسیه در جنگ اول دو کشور به امضا رسید، مرز بین ایران و روسیه را به درستی معین نکرده بود. از این رو نارضایتی مردم نواحی ایرانی تمکک شده توسط روس و انگلستان، باعث شد که شعله جنگ، بار دیگر فروزان شود. در ابتدا، پیروزی باقوای ایران بود، ولی بعدها، نیروهای روسی، ضربات سختی وارد آورده و بر اثر خیانت و نیز بدگویی بعضی از افراد، سپاه ایران شکست را پذیرا شد. تسخیر قلعه روم و انگلستان؛ عباس آباد توسط روس و انگلستان، امید ایران را به یأس تبدیل کرد و خواهان صلح گردید. پس از آن قرارداد ترکمانچای منعقد شد که به مراتب از عهدنامه روم و انگلستان شوم تر بود. به موجب این قرارداد، ولایات وسیعی از ایران به روسیه الحاق گردید و امتیازات فراوانی به این دولت تعلق یافت.

حلت حکیم و فیلسوف شیعه "سیدمحمدکاظم لهاسانی" معروف به "عصا" (1394 ق). سیدمحمدکاظم حسینی لواسانی تهرانی معروف به عصا فرزند سیدمحمد، از علما، حکما و فلاسفه و بزرگ قرن چهاردهم هجری قمری و از معاصرین میرزا مهدی آشتیانی، احمد آشتیانی و فاضل تونی بوده است. وی تحصیلات خویش را در ایران و نجف گذراند و در محضر استادانی چون آخوند خراسانی و سیدالسالكین احمد تهرانی حائری، به مدارج عالی اجتهاد رسید و مدت 14 سال در نجف به تدریس مشغول بود. علامه عصا علاوه بر اطلاع جامع در فقه و اصول، در فلسفه نیز متبحر بلکه مبتکر و محقق بوده و علامه شعرانی و رفیعی قزوینی از او به نیکی، تجلیل کرده اند. از استاد، به ملاصدراي زمان نام برده شده است. علامه عصا پس از بازگشت به تهران مامور تدوین قانون مدنی ایران گشت. استاد ضمن تدریس اسفار در مدرسه و انگلستان؛ استاد فلسفه و انگلستان؛ دانشکده و انگلستان؛ حقوق و ادبیات نیز بوده و اعتقاد داشت دانشگاه و انگلستان؛ باید از مباحث علمی و فقهی برخوردار باشند. از این عالم روشنفکر، آثار ارزشمندی چون تفسیر فایده الکتاب، رساله و انگلستان؛ در وحدت وجود، رساله و انگلستان؛ در جبر و اختیار، رساله و انگلستان؛ در بداء و کتاب تذکره المتقین به جای مانده است. سیدمحمد کاظم حسینی لواسانی تهرانی، این استاد و فیلسوف بزرگ شرق در شب پنج و انگلستان؛ شنبه برابر با 19 دی 1353 شمسی دار فانی را وداع کرد و در مقبره ابوالفتح رازی در ری مدفون گردید.

ولادت دانشمند برجسته "بهاءالدین عاملي"، معروف به "شیخ بهاء"، (953 ق). شیخ بهاءالدین محمد عاملي معروف به شیخ بهایی از شاگردان شهید ثانی و یکی از علمای بزرگ شیعه و از افتخارات جهان اسلام می باشد. وی در سال 953 قمری در بعلبك لبنان به دنیا آمد و در طول حیات پر بار خویش، مسافرت و انگلستان؛ های زیادی به نقاط مختلف جهان داشت و از محضر اساتیدی برجسته در رشته و انگلستان؛ های گوناگون استفاده نمود. شیخ بهایی در بسیاری از علوم مانند هیئت، نجوم، ریاضیات، تفسیر قرآن، فقه، اصول، علم حدیث، ادبیات فارسی و عربی، طب و مهندسی متبحر بود و در تمامی آن و انگلستان؛ ها کتبی را به رشته و انگلستان؛ ی تحریر در آورد. وی اولین کسی است که يك دوره فقه غیر استدلالی به زبان فارسی نوشت. از صفات بارز شیخ بهایی بی و انگلستان؛ اعتنایی به دنیا و دوری از ریاکاری است که با وجود داشتن مقامات بالایی علمی و مناصبی چون شیخ و انگلستان؛ الاسلامی، به سوي علایق مادی گرایش پیدا نکرد. از شاگردان او می و انگلستان؛ توان به ملاصدرا، ملامحمد تقی مجلسی و محقق سبزواری اشاره نمود. شیخ بهایی ده و انگلستان؛ ها اثر ارزنده از خود به جای گذاشته است که: کشکول، اسرارالبلاغه، اثني عشریات خمس، اربعین حدیث، جامع عباسی، عین الحیوة، بحر الحساب و... از آن جمله و انگلستان؛ اند. آثار علمی و مهندسی شیخ بهایی را می و انگلستان؛ توان در جای جای اصفهان مشاهده نمود. شیخ بهایی در 12 شوال 1030 قمری پس از يك بیماری چند روزه به سراي باقی شتافت و در مشهد مقدس به خاک سپرده شد.

بنیان و انگلستان؛ گذاری سلسله اشکانیان توسط "آرشك" در بائ (256 سال قبل از میلاد). با سقوط سلسله هخامنشی و تأسیس سلسله سلوکیان، یکی از سرکردگان قبایل پارتی در خراسان قدیم به نام آرشك، بر فرمان و انگلستان؛ روائی سلوکی شورید و پس از شکست دادن وی، در 28 اوت 256 ق.م، پادشاهی اشکانیان را تأسیس کرد. با این حال، جنگ بین دو طرف ادامه داشت تا اینکه آرشك در سال 247 ق.م کشته شد و پس از وی، برادرش تیرداد اول به تخت سلطنت نشست، سلسله اشکانیان را به سه دوره تقسیم کرده و انگلستان؛ اند که می و انگلستان؛ توان آن را با عناوین دوره شکل و انگلستان؛ گیری و تثبیت، دوره اعتلا و رقابت با روم و دوره انحطاط و فروپاشی یاد کرده پادشاهان اشکانی در حدود 30 نفر بودند که نزدیک به 470 سال بر ایران باستان حکومت کردند. برخی تاریخ و انگلستان؛ نویسان، سلسله اشکانیان را از بهترین دودمان و انگلستان؛ های حکومت و انگلستان؛ گر دانسته و انگلستان؛ اند که توانست در مقابل دشمنان مقاومت نماید و حتی در سال و انگلستان؛ های آخر حکومت خود توانستند ضمن شکست سنگین رومی و انگلستان؛ ها، در معاهده صلح، شرایط را به نفع ایران قرار دهند. همه پادشاهان اشکانی به عنوان احترام به اشك اول، مؤسس این سلسله، لقب اشك را به ترتیب در عنوان خود قرار می و انگلستان؛ دادند. دوران حکومت اشکانیان نیز سرانجام در سال 224م به سر رسید و با قیام اردشیر بابکان و سرنوشتی فرمان و انگلستان؛ روائی اشك و انگلستان؛ ها، دوره پادشاهی سلسله ساسانیان بر ایران آغاز شد.

تولد "بهان گوته" شاعر و نه‌پسند شاعر آلمانی (1749م) یوهان ولفگانگ گوته از مشاهیر نویسندگان و شعرای آلمان در 28 اوت 1749م در شهر فرانکفورت آلمان به دنیا آمد. پدرش حقوق‌دان بود و محیطی فرهنگی برای رشد و تعلیم و تربیت گوته فراهم آورد. وی در این محیط تحت آموزش منظم و کامل قرار گرفت. در 16 سالگی جهت تحصیل در رشته حقوق به لایپزیگ رفت. دوره دانشجویی وی با حضورش در محافل اشرافی هم‌زمان بود که سه سال به طول انجامید. گوته در سال 1768م به فرانکفورت بازگشت و پس از انتشار اثر خود به نام‌های شریان جرم و دیوان نغمه‌های لایپزیگ، برای ادامه تحصیل به استراسبورگ رفت. اقامت وی در این شهر در تحول اندیشه و هنر گوته تأثیری مهم بر جای گذاشت. آشنایی با هنرمندان و شاعران و مطالعه آثار بزرگان، باعث خلق آثاری توسط گوته گردید که به عنوان شاه‌کار هنر آلمان به حساب می‌آیند. وی در سال 1771م با دریافت مدرک در رشته حقوق به فرانکفورت بازگشت و علاوه بر اشتغال به وکالت، اقدام به ارائه آثار خود نمود که سرآغازی بود بر عظمت و تجلی نبوغ او. گوته بزرگ‌ترین شخصیت ادبی قرن نوزدهم و یکی از برجسته‌ترین نوابغ تاریخ بشر است. گوته را مبلغ ادبیات آلمان می‌دانند. روح بلند پرواز، قوه تخیل بی‌نظیر، قدرت بیان و قلم سحرآمیز او در مردم آلمان سخت تأثیر کرد و او را سرآمد شعرا و نویسندگان آن کشور گردانید. وی علاوه بر رشته‌های ادبی، در علوم فیزیک، پزشکی و طبیعی نیز مطالعه و تحقیق کرده و تألیفاتی نیز دارد. او به اشعار حافظ علاقه‌ای خاص داشت و زبان‌های لاتینی، یونانی، ایتالیایی، انگلیسی و عربی را می‌دانست. گوته هم‌چنین علاقه زیادی به قرآن و اسلام داشت و اثر آن را نجات بخش و عمیق معرفی کرده است. وی پس از آشنایی با دنیای شرق و نیز مطالعه قرآن مجید، در اندیشه نگارش نمایش‌نامه‌ای افتاد که در آن مقولاتی چون عظمت پیامبر اسلام(ص)، ارتباط پیامبر با خدا و وضع تاریخی و روابط با مردم را مقایسه نماید. کتاب نغمات محمد(ص)، پس از این مطالعه، نوشته شد. گوته سپس با تقلید از حافظ، دیوان شرقی و غربی را منتشر نمود که در عین تقلید، بُعد غربی و ساختار فکری گوته در آن حفظ شده است. با این حال مضامین مشترکی چون آزادی فکر، وسعت روح، تجلی خدا در طبیعت و... در دیوان گوته و حافظ وجود دارد. از گوته حدود یک‌صد و چهل اثر اعم از شعر، رمان، خاطرات و آثار علمی برجای مانده که دیوان شرقی و نغمه‌های رومی از مشهورترین آثار اوست. هم‌چنین کتاب تحفه‌های گوته، شامل مجموعه اشعار اوست که در دو سلسله و مجموعاً نه دفتر منتشر شد. در مجموعه نخست با لحن گزنده و هجوآمیز و در مجموعه دوم به جنبه‌ای صرفاً پندآمیز پرداخته است. وی در این مجموعه، در واقع نسل آینده را مخاطب قرار داده و خواهان تعلیم آنهاست، با این حال لحن نصیحت‌گران فضل فروش را ندارد. گوته از آیندگان می‌خواهد که عاشق زندگی باشند. در بخشی دیگر از این کتاب، اندیشه‌های سیاسی گوته مطرح می‌شود. وی از دموکراسی متکی بر اکثریت بیزار است و خواهان حاکمیت برگزیدگان فکری بر مردم است تا به ترقی و رشد جامعه بیاورند. بر همین اساس، ضمن نفی انکار خدا، یگانه دین را دین طبیعت، دانش و هنر می‌داند. گوته از نظر ادبی در آلمان دارای همان مقامی است که دانته در ایتالیا و شکسپیر در انگلستان داشته‌اند. وجود گوته مدت شصت سال بر همه جا سایه افکنده بود و کمتر شخصیتی چون گوته در ادبیات جهان چنین نفوذی داشته است. اهمیت او در نتیجه نبوغ و وسعت اندیشه‌اش بود. نابغه‌ای که نه تنها نماینده کامل ادبیات و تمدن عصر خویش به شمار می‌آید، بلکه خود دایرة المعارفی بود که دوره از تمدن و فرهنگ بشر را در برداشت و سال‌ها مرجع شکل‌های گوناگون اندیشه و هنر بود. هم‌چنین ارزش تمدن مادی در آثار گوته موضوع تازه‌ای را در ادبیات جدید آلمان وارد کرد و از این‌رو می‌توان او را خالق اندیشه‌های رئالیستی و واقع‌گرایانه دانست. ولفگانگ گوته سرانجام در 22 مارس 1832م در 83 سالگی درگذشت.